

ВЕЛИЧЕЗНІ ЗБРОЄННЯ ДЛЯ АМЕРИКИ

ВАШИНГТОН. — Перед зібраним цілим конгресом президент Рузвельт минулого четверга заявив, що Америка мусить бути такою сильною, щоб зустріти далеко на морі всяких можливих нападників і їх там знищити. В тій цілі президент домагався грошей від конгресу, за які не лиш можна було б відновити побільшити сухопутну армію, узброїти прибережні полоси, але також ще більше скріпити морську силу і розбудувати таку повітряну флоту, яка майже рівнялася б усім воєнним флотам, усіх воюючих країв, до купи. Президент говорив, що Злучені Держави Америки мусять зараз взятись до будови 50,000 воєнних літаків. А також мусить розбудувати свої фабрики так, щоб вони були в силі витворювати що року по 50,000 літаків. Американська морська флотія вже належить до найсильніших на світі. Вона має 500 воєнних кораблів, а сто нових кораблів є в стані будови.

Промову Рузвельта гарячо оплескували всі конгресмени, не звертаючи уваги на партійну приналежність, даючи в той спосіб доказ, що під оглядом заграничної політики, зокрема під оглядом зброєння, ціла Америка є єдинена.

ЩЕ ОДНА ПЕРЕСТОРОГА АМЕРИКАНЦЯМ.

ВАШИНГТОН. — Департамент стейту видав пересторогу всім американцям, що перебувають в Європі, щоб вертали домі, коли не мають там спеціальної потреби перебувати. Бо фактично під теперішню пору ні один край в Європі не є певний. До цієї перестороги департамент стейту додав окрему для тих американців, що перебувають в Англії. Ім звелено, щоб чимскорше збирались у полуострів Ірландія і там ждали на американські кораблі, що заберуть їх до дому. Американці в Італії почали масово з'їздитись у портах, щоб дістатись до дому, але брак кораблів, щоб їх забрати. Дехто нахисляє американців в Італії на 20,000 осіб.

КОРАБЕЛЬ „РОМА“ В НЬО ЙОРКУ.

НЬО ЙОРК. — Італійський великий корабель „Рома“ прибув до Нью Йорку і привіз на собі кількасот пасажирів. Італійські моряки нарікали, що англії в Гібралтарі поводились з ними безцеремонно і держали їх корабель 30 годин під розшуками, та забрали опісля 130 мішків почти й інших продуктів.

ПЕРШИЙ ПРОТИ-ЛЕГКОПАДНИЙ ВІДДІЛ В АМЕРИЦІ.

ДЖІНЕТ (Пенсильванія). — В Джінеті, недалеко Пітсбургу, заложено перший протилекопадний відділ, що складається з цивільних громадян. Ініціатори того відділу станули на становищі, що Пітсбург є осередком виробу сталі і тому на випадок війни стане цілком певно предметом нападів ворожих літаків; а також, дуже можливо, ворог скидатиме на ті околиці при помочи легкопала своїх вояків. Щоб заздалегідь приготуватись до того, ініціатори почали творити цей проти-легкопадний відділ і вишколювати цивільних громадян, як боротись з повітряними наїзниками.

ПРОМИСЛОВІ МОЖЛИВОСТІ АМЕРИКИ.

НЬО ЙОРК. — Голова американської летунської торговельної палати, полк. Джугет, заявив, що американські фабрики літаків знаходяться в такій стані, що можуть виконати жадання Рузвельта і можуть, по переведенні певних розширень, виробити в один рік 50,000 військових літаків.

ПОВАННИЙ СТАН ФАРМЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

ВАШИНГТОН. — Економічний дорадник при департаменті хліборобства, д-р Луїс Бін, заявив, що мігрування фермерських робітників має сталий характер і воно впливає з тих причин, що машина забирає людям фермерську роботу. Він казав, що від 1910 до 1932 продукція, припадаюча на фермерського робітника побільшилась на 40%, а в той час число zatrudнених у фермерстві робітників зменшило на 10%.

СТВОРЕННЯ ГОЛЯНДСЬКОГО КОМІТЕТУ.

НЬО ЙОРК. — В Нью Йорку, під наглядом голяндського посла Людена, створено голяндський корабельний комітет, якого завданням буде звідсіля керувати величезною голяндською торговельною флотією, що має містоти коло трьох мільйонів тон. Подібний комітет створено також у Лондоні. Вони оба на спілку будуть керувати голяндськими кораблями і будуть удержувати торговлю поміж поодинокими голяндськими посілостями. Голяндські посілості мають 70 мільйонів людей.

ХОЧУТЬ ПРОДОВЖИТИ ТУНЕЛЬ.

НЬО ЙОРК. — Інженери надумуються над тим, щоб проєктований тунель з Бетері Парку, в Нью Йорку, до Брукліна, розбудувати так, щоб одна галузь його пішла до Стейтен Айленду. Вони підкреслюють, що таке простягнення тунелю матиме також військове значіння, бо в часі війни треба легких і скорих засобів комунікації поміж поодинокими стратегічними місцями довкола Нью Йорку.

ПРАЦЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

ВАШИНГТОН. — Заряд американського Червоного Хреста подав до відома, що він відтепер буде розшукувати за людьми, коли хтось про це буде просити, не лиш на території Польщі, Норвегії, і Фінляндії, але також на території Бельгії, Голяндії і Люксембургу.

НЕСТОР НИЖАНКІВСЬКИЙ ПОМЕР

В середу, 10. квітня ц. р. помер несподівано у 47-му році життя у лікарні в місті Лодзі відомий західно-український композитор і піаніст Нестор Нижанківський, син відомого голяндського композитора о. О. Стапа Нижанківського, не втомного кооперативного і громадянського діяча, якого розстріляли у травні 1919 р. поляки без суду. І знову нещадна смерть забрала людину в силі віку, композитора у розквіті музичної творчості, автора багатьох творів на фортепіан (варіації, сюїта, тріо й інші), для хорів, сольових і оркестри, учасника визвольної війни, пор. УГА.

По скінченні музичних студій у консерваторії у Празі молодий і рухливий композитор Н. Нижанківський вернувся до Львова, де був до кінця 1939 р. професором вищої музичної української школи ім. М. Лисенка у Львові, одним з членів-основників і головою професійного г-ва українських музиків (СУПРОМ-у), членом „Молодої Громади“, „УФОТО“ та багатьох українських товариств і установ у Львові. Похорон відбувся 12. м. Н. Нижанківський осиротив дружину і сина. І знову на цвинтарі на Долах у Мінманштані (Лодзі) виросла нова свіжа могила на чужій землі.

УМІВ ПАДАТИ

Чарлс Молой, 64-літній начальник окружної пожежної станції в Канзас Сіті, спав на ліжку, дожидаючи вогню. Нагло роздався аларм. Пожежник одівся чим скорше і плигнув до стовпа, по котрому пожежники спускаються з другого поверху на перший. Та він якось минувся зо стовпом і впав 15 стій на цементову долівку. Його підняли й завели до шпиталю. Там показалося, що він має лише легке звихнення лівої руки, а зрештою такий здоровий, що може відразу вертатись до праці.

ЗАМОЖУЄ ЗЕМЛЮ ПІДЧАС ВЕРЧЕННЯ

Американці Клиффорд П. Бомві й Релф В. Гігінс придумали й опатентували недавно такий спосіб, що коли вертять у землі, пошукуючи нафтової роппи, то відразу заморозжують стіни проверченої діри, і так забезпечують, щоб вона не засунулася землею з боків.

ЩОБ НЕ МАРНУВАЛАСЯ СТАРА ГУМА

Бенджамин Ф. Гарві недавно винайшов спосіб, як можна перетворити стару гуму знову в нову гуму. Гума дорога — а стільки її марнується! От хоч би стільки старих гумових обручок від коліс авт марнується! Та коли спосіб Гарві покажеться практичним, то вся така гума зможе бути знову використана. Гарві меле стару, а опісля варить її, тобто топить при 212 ступнях тепла Фаренгейта. Топить з домішкою тіюфеноду. По цим вичистить і гума вже знов готова до вжитку.

СКЛЯНА ВОВНА ГЛЯ ГОРОДИНИХ ЦІЛЕЙ

Недавно два американці, Джеймс Слейтер і Джон Г. Томас, опатентували накривала з так званої скляної вовни для городничих цілей. Коли хто посіє травку на дуже похилому місці, то прикриває таке місце скляною вовною. А скляна вовна і охороняє насіння від пtiць та змивання дощем і не допускає до нього холоду в зимну ніч. Крім того до скляної вовни можна домішувати й таких мінералів, як кальцій, магнезія, фосфат, потас та інші. Скляна вовна, що має таку домішку, поведнє наче розгнівається і нею живляться корінці рости.

ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

РИМ. — Письмо през. Рузвельта, звернене до Мусоліні, щоб не поширив війни, не матиме значення в реальному розумінні. Італія такій підє до війни і стане по стороні Німеччини навіть тоді, колиб Німеччині в Франції не поведлося. Так думають тепер в Італії чужинські дипломати.

ГНУЧКА ШНУРІВКА

Френк А. Коген, що живе в Нью Йорку, приглянувся, як то невідно товстим жінкам ходити в шнурівці, бо ані зігнутися добре не можна, ані навіть вигідно сісти. От тому придумав він таку шнурівку, що ззаду полотняна основа то підсувається, то зсувається по реберцях шнурівки, відповідно до рухів тіла.

МЕХАНІЧНИЙ ПІДСЛУХУВАЧ

Американець Вінфілд Р. Кох недавно опатентував такий прилад, що можна його носити в кишені, сховати в шухлядку, або за образ, і де б його не поставили, то він запише все точно, що люди поблизу говорять. А відомо, такий механічний підслухач дуже припадає на свідчення при судових розправах.

ЛЕГКО ЗНАХОДИТИ КУЛЮ В ТІЛІ

Американський штабовий сержант Л. Ф. Блек недавно винайшов такий прилад, що при його помочи можна легко й точно пізнати, де саме знаходиться куля або відламок шрапнелі втілі пораненого вояка. Цей знаряд послугується рентгенівським промінням.

ЦИТРИНОВА КИСЛИНА ДЛЯ ЗАМОРОЖУВАННЯ

Кілька тижнів тому американець Дейвід Картіс опатентував нового роду заморювач для малих операцій. Він каже, що коли змішати цитринову кислоту з прокаїном, то вийде такий заморювач, що коли ним намастити яке місце тіла, то не відчує людина ніякого болю в тім місці підчас операції. А також уже по операції людина відчуває менше болю в тім місці, де зроблено операцію.

МАСОВО ВИСИЛАЮТЬ УКРАЇНЦІВ З ГАЛИЧИНИ В ГЛИБ СОВЕТІВ

ПАРИЖ. — З Румунії повідомляють, що наочні свідки стверджують, що советська влада висилає далі з Галичини маси народу, тепер уже головно селян, у глиб Росії. Зо сль забирають людей несподівано. І ночами.

УКРІПЛЮЮТЬ ЧОРНЕ МОРЕ.

МОСКВА. — З того, що подає советська преса, виходить, що Совети взялись за укріплення берегів Чорного моря. Одеса стає головним осередком чорноморської флотії.

„ЗАХІДНІ ОБЛАСТИ НА ПЕРЕДОВІ СІВБИ“

КИЇВ. — Стаття під повним назолком є поміщена в київських „Вістях“ з 9. квітня б. р. У ній читаємо між іншим таке: „Слід сказати, що й Наркомзем України не знає до пуття про стан речей у новостворених моторно-тракторних станціях. Туди мала місце надсилка погано відремонтованих, а то й зовсім невідремонтованих тракторів, без потрібної кількості запасових частин“.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ЧЕРНІВЦІ (Буковина під Румунією). — У великодному числі буковинського часопису „Нова Рада“ читаємо в передовиці між іншим таке: „Христос воскрес! Воїстину, лунає весело всюди, радіє вся земля, природа й віруючі люди. Тільки там-на широких степах Подніпров'я у Золотоверхому Києві, червонському городі у Львові, вам, що вас вигнали згід рідної стріхи на незане скитання, а може й смерть, не дзвонитимуть Великодні дзвони. Там українська сморбна Мати нишком із дітьми молитесь у той Великий День нашої України. — І воїстину воскресне Україна й буде бій, полдеться кров за наругу, за терпіння. Бо там, де є могили й хрести, мусить прийти Воскресіння. День Воскресіння близько вже, вже світає на обріях і гряде Великий День, Великий Ранок“.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ГАЗЕТИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

БУКАРЕШТ. — Українці подає, що в Луцьку на Волині виходить областна газета „Радянська Волинь“ з Чернополья „Вільне Життя“. Також доносять про арешти українських діячів на Волині. Між арештованими є бувший редактор „Волинського Слова“ Олександр Коваленський, видавець „Дніпра“ П. Христин і інші. Між ними, що втікли під німецьку окупацію є бувші послы С. Тимошенко, Скрипник, Пилипчук та Певний і адв. Л. Багриновський.

ЗА ВБИВСТВО ЧЕКИСТА.

КИЇВ. — „Вісті“ подають, що засуджено на розстріл Г. В. Цибу за те, що вбив товариша Пустового, як той доїжджав до села Велика Боярка, Троїцького району.

ОБСАДЖУЮТЬ ПРОВІДНІ МІСЦЯ МОСКАЛЯМИ.

КИЇВ. — „Вісті“ ч. 66 з 21. березня повідомляють, що дня 20. березня закінчила свою роботу VI. Харківська областна конференція. Першим секретарем обкому КП/б У обраний тов. Єпішев О. О., другим — тов. Профатілов І. І., третім — тов. Чучукалов О. І. Секретарем по пропаганді обраний тов. Максимов М. Д., а секретарем по кадрах тов. Петров Г. Г.

ПЕРЕСЕЛЮЮТЬ УКРАЇНЦІВ НА ПІВНІЧ.

БУКАРЕШТ. — Українці подає, що „Більшовик Полтавщини“ повідомляє: „Понад 100 колгоспників Лохвицького району подали заяви до виконкому районної Ради депутатів трудящих про бажання переселитись в Челябинську область“. До цього Українці додає: Теж саме робила і царська Росія!

ЧОГО Є БАГАТО ПІД СОВЕТАМИ?

БУКАРЕШТ. — Українці подають цитати з київських „Вістей“ про скарги, каже, що з тих численних скарг, що впливають до різних урядових установ, видно, що в Сове-тах є всього замало, але одного є забагато, а це — скарг.

ФРОНТОВА ЛІНІЯ ДОВГА НА СТО МІЛЬ.

ПАРИЖ. — Бойова лінія в Бельгії й Франції тягнеться тепер на яких 100 миль. Вої не вгавають на цілій лінії. Та головно у повітрі. Як аліанти так німці змагають доповнити свої сили. Якщоб аліанти стримали німецький наїтуп, то це було б вже їхнім великим здобутком. Це припинилося ковито паніку населення, бо як німці ввійшли на французьку територію, почали кружляти неймовірні слухи про їхні побди. Усі здають собі справу з того, що в найближчих днях прийде до великого змагу, якого вислід готов дуже завважити на тому, хто вийде з цієї війни остаточно побідником. Наразі за останні два дні німці не зробили ніякого поважнішого поступу у своїй кампанії.

НІМЕЦЬКА ТАКТИКА.

БЕРЛІН. — Опанувавши Голяндією, німці змагають до того, щоб відтяти Бельгію від звязку з Францією і Англією, себто хочуть зайняти в першу чергу ціле її побережжя. Таким чином, вони думають, відтнуть теж і Англію від Франції.

ШВАЙЦАРІЯ У НЕБЕЗПЕЦІ.

ШВАЙЦАРІЯ (Швайцарія). — Замкнено на тому відтинку німецько-швайцарської границі. Зробили це німці тому, що швайцарці зістрімили німецький літак, що ліав над швайцарською територією. Кружляють теж слухи, що Німеччина натискає на те, щоб Швайцарія прийняла „протекторат“ Італії. Що в Швайцарії заноситься на щось новачишого, видно по тому, що Ліга Націй покидає Женеву і переноситься до Португалії.

БОМБАРДУВАННЯ РОТЕРДАМСЬКОГО ЛЕТОВИЩА АНГЛІЙЦЯМИ.

Як німці заняли летовище Вальгавен у Роттердамі, британські летуни кинули на нього бомби й запалили його. Біла стрілка показує німецький літак, що вилетів до нього проти англіїців.

"СВОБОДА" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1104
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрій оголошувач хоче мати своє оголошення.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016.
4-0807.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Вок 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧИСЛЯТЬСЯ З МОЖЛИВІСТЮ

Від заняття Голандії Німеччиною вся американська преса немовби на замовлення заговорила про воєнне приготування. Пишуть про нього предвезні статті, інколи розділені на цілу низку чисел. Подібна кампанія йде на радіо. Політичні провідники теж не мовчать. Проекти президента Рузвельта в тому напрямку не стрічаються вже з ніякою опозицією: всі вже нині признають їх потребу.

Чому саме заняття Голандії викликало таку зміну в настроях американського громадянства, ще видно теж з висказів газет, радіових промовців і політиків, хоч не всі висказують мотиви зовсім так ясно, як інші. Дуже ясно висказує їх ньюйорська газета „Геральд Трибюн“ у своїй передовиці про воєнне приготування.

„Першим фактом (що його в американську свідомість вбиває війна в Бельгії й Голандії) це те, що нацистична Німеччина може виграти цю війну. Це вже не є більше теоретичним припущенням, але живою можливістю, що поки скінчиться літо, Францією буде правити намісник Гітлера, Бритійська Імперія буде розбита на куски, а Злучені Держави лишаться самі перед світом, якому подібного вони ще ніколи не бачили за весь свій час існування як самостійна держава.

„Другим фактом (що його вбиває в американську свідомість війна в Бельгії й Голандії) це те, що німецька воєнна машина є таксамо могутня, як вона є огидна; вона завдає удари з розбиваючою справністю”.

На ці два факти Америка не може закрити своїх очей більше ні на хвилину. Тепер Америка вже не може дозволити собі на лінійний оптимізм, що, мовляв, усе буде найкраще. Вона далі не може вже дозволити собі на роздвоєння думок, на різні трики промовців, на півміри й півліти. Вона вже далі не може перечемберлювати Чеймберліна й наслідувати його кожному помилку в Європі. Америка мусить подивитися мужно в своє майбутнє й приготуватися до нього вже відтепер.

„З тої причини“ говорить далі стаття „Геральда Трибюну“, „наше думання й приготування повинні починатися з припущення перемоги Гітлера. Ми маємо право надіятися, що до цього не дійде, але ми мусимо припустити це як основу наших плянів”.

Вийшовши з таких основ, часопис розвиває потім план приготування Злучених Держав у Південній Америці, на Алясці й у Панамському каналі.

„І ці всі приготування мусять Злучені Держави зробити тепер, хіба що ми волимо поклонитися перед Гітлером і прийняти його домагання, що він має керувати світом за своїми засадами”.

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(48)

Мясковський знову почувся в потилицю: — Прибіг до мене хлопець, що був на такій проповіді. Злякався, чи на дуката злакомився й прибіг... — Ну? — піднявся Ярема. — Я його вислухав, дуката дав і більше пообіцяв, як тільки щось нового зачує, та живим я його вже більше не побачив. — Шож з ним сталося? — На другий день ранком побачив я його повисшим на моїй брамі... — Сам повісився? — Не думаю... руки й ноги мав ликом повязані... В кабінеті Яреми запанувала з волюською. Не так правом, мовчанка. Шойно по хвилині князь підвівся, стукнув п'ястком об стіл і сказав: — Ну, гаразд! Постарайтесь, вашмоєць, дізнатися, що не про булаву коронного гетьманського, дізнатися, що не баряться з мана, а про становище незалежного від короля суверена

СПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ОБЄДНАННЯ

Війна, що лютує в Європі, інських землях та між українських еміграцією, що там певного життя поодиноких частин нашої нації, які не можуть поминути без належної уваги, змагаючись за об'єднання всіх її сил. Коли війна об'єднала всі головні українські землі під московською владою, то вона піднесла нові мурі поміж тими частинами нашої громадянства, що полишилися по цей бік советського кордону в Європі й Америці. Решта українських земель з поважною частиною старої східно-української та нової західно-української еміграції лишилася під владою Німеччини та Румунії, Угорщини й Словаччини, що перебувають в колі німецьких політичних впливів. Друга поважна частина цих обох галузей нашої еміграції перебуває у Франції по другим бік фронту. Нарешті найбільша частина нашої нації поза межами батьківщини, перебуває за Океаном, переважно вже в якості громадян Злучених Держав Північної Америки та Канади.

Конкретно питання порушене тут полягає в тім, як усунути чи прийнятні змінити, оскільки це можна, ті перешкоди на шляху до об'єднання українських національних сил, які витворюють вище зазначені факти. Шкідливий вплив їх може збільшити та обставина, що українці є недержавною нацією з хибними зашпеленими їм гнобителями, москвинами й поляками. Головно з цих хиб є, зрозуміло, зрештою, зменшення здібностей незалежно мислити і відчувати, яку в повній мірі може витворити лише власна самостійна держава. Будучи сотками років під владою чужих і ворожих держав набули собі українці в своїй масі поруч з національною відпорністю також деякий небезпечний нахил улягати чужим політичним впливам. Цей нахил починається тепер до того, що українська еміграція улягає почасти тим впливам на жаль подекуди в такій мірі, що ці впливи затемнюють найвищу нашу національну мету, здобуття нашої державної соборної самостійності кожною ціною і в кожних обставинах. Безпека цього явища тим більша тому, що наше внутрішнє інтелектуальне визволення є передумовою нашого національного визволення, бо визволення інших може лише той, хто визволився самий не лише зпід ворожих, а й зважати чужинських впливів.

Можемо себе в деякій мірі потішити тим, що впливи ці без порівняння менші на українських землях та між українських еміграцією, що там певного життя поодиноких частин нашої нації, які не можуть поминути без належної уваги, змагаючись за об'єднання всіх її сил. Коли війна об'єднала всі головні українські землі під московською владою, то вона піднесла нові мурі поміж тими частинами нашої громадянства, що полишилися по цей бік советського кордону в Європі й Америці. Решта українських земель з поважною частиною старої східно-української та нової західно-української еміграції лишилася під владою Німеччини та Румунії, Угорщини й Словаччини, що перебувають в колі німецьких політичних впливів. Друга поважна частина цих обох галузей нашої еміграції перебуває у Франції по другим бік фронту. Нарешті найбільша частина нашої нації поза межами батьківщини, перебуває за Океаном, переважно вже в якості громадян Злучених Держав Північної Америки та Канади.

Конкретно питання порушене тут полягає в тім, як усунути чи прийнятні змінити, оскільки це можна, ті перешкоди на шляху до об'єднання українських національних сил, які витворюють вище зазначені факти. Шкідливий вплив їх може збільшити та обставина, що українці є недержавною нацією з хибними зашпеленими їм гнобителями, москвинами й поляками. Головно з цих хиб є, зрозуміло, зрештою, зменшення здібностей незалежно мислити і відчувати, яку в повній мірі може витворити лише власна самостійна держава. Будучи сотками років під владою чужих і ворожих держав набули собі українці в своїй масі поруч з національною відпорністю також деякий небезпечний нахил улягати чужим політичним впливам. Цей нахил починається тепер до того, що українська еміграція улягає почасти тим впливам на жаль подекуди в такій мірі, що ці впливи затемнюють найвищу нашу національну мету, здобуття нашої державної соборної самостійності кожною ціною і в кожних обставинах. Безпека цього явища тим більша тому, що наше внутрішнє інтелектуальне визволення є передумовою нашого національного визволення, бо визволення інших може лише той, хто визволився самий не лише зпід ворожих, а й зважати чужинських впливів.

І можновладця продумував. Батько його Михайло, в благочестю весь вік проживши, спочив у деревляній православній церкві у Вишнівці, але син, попавши під вплив єзуїтів і дячка ренегата, благочестя й рідної крові відірвався, ні одної хвилини не прославив, ні одної окаяні не прогавивши, щоб тільки до своєї мрії наблизитися. Правда, єзуїтську академію покинув і по світі їздив, як як православний. Як православний з козаками пакти чинив, на вікопні заслуги діда свого Байди Вишневецького натякаючи, та коли побачив, що доля від козаків відвернулася, кинув козацьку кумпанію й віру благочестиву, мов контуш поношений, в найзавзятішого ворога обох перестолу рахував себе бутний українний магнат, у якого жилах українська кров змагалася з волюською. Не так правом, мовчанка. Шойно по хвилині князь підвівся, стукнув п'ястком об стіл і сказав: — Ну, гаразд! Постарайтесь, вашмоєць, дізнатися, що не про булаву коронного гетьманського, дізнатися, що не баряться з мана, а про становище незалежного від короля суверена

ласкавим хлібом і підхлібним словом скарбив собі серце дрібноти, „шапкою“ замітав пороги можних так довго, поки не підглянув у них слабого місця, в яке міг би вдарили без ризика. На глупоті й амбіціях шляхетської дрібноти грав Ярема, мов на органах, знаючи як і коли який педалі чи клавиш натиснути. А що вже в словословіях собі й у наклепах на противників, то був майстром над майстрами. Не жалів хліба-соли для шляхетської братії, ані коштів на наємне військо, що його мав у себе більше, ніж король Речі Посполитої.

Раз на щось жадібним оком глянувши, ніколи вже того з уваги не спускав і не скоріше спочив, аж до того, що на шавнажив. Землі й макети, золото й срібло, поводи і упряж, а навіть дрібна сирітська чи вдовина мізерія, розбуджували в ньому однакову жадність, палку й непоборну.

рення українського репрезентативного тіла у Франції, не запліджуючи розуміється очей на те, що заступати українців вони можуть властиво лише в західно-європейських великодержавних та тих, що станули виразно по їх боці. Колиж об'єднання українських сил в Європі не має бути обмежене

одною лише з сторін, що провадять війну, то утворення звязкового осередку в одній з небагатьох нейтральних держав необхідно з причин не лише ідеологічних, а й технічних. І утворення такого осередку повинно йти рівнобіжно з утворенням українського заступництва.

К. Волинський (Женева).

ЧИ БУЛА „ПЯТА КОЛОННА“ В ПОЛЬСЬКІЙ АРМІЇ

Німецькі підбори нейтральних держав в Європі звернули увагу на т. зв. „п'яту колону“, цебто тих німців або німечок прихильників, що в деяких краях уможливили скорий підбій території німцями. Особливо багато говорено про те, коли вияснювано німецький підбій Норвегії. А тепер подібне пишеться про Голандію, де, за повідомленнями преси, також мали діяти оці скриті „п'ять-колонівці“. Але тут треба брати під увагу такі великі числа німців, що перебували в Голандії.

Тепер деякі американські газети пишуть, що й у польській армії існувала т. зв. „п'ята колонна“. Ось що пише Р. Б. Соливен: Гітлерові не конче треба було жвигати тайної тактики в Данцигу або в Мемелі. Та інакше представлялася ситуація в Польщі. Страшний удар гітлерівської машини не був би в Польщі можливим без певної зради. Та дуже мало вийшло з цього наверх. Усе це прикрите серпанком тайни підбитої Польщі. Та польські державні мужі, що зорганізували польський емігрантський уряд у Франції, присвячують дуже багато часу, щоб викрити та пімстити зраду.

Шеф польського воєнного летунства, ген. Любомір Райський був там арештований та замкнений на 10 місяців до тюрми, як бачимо, на дуже низьку кару, якщо він несе відповідальність за зникнення держави. Є відоме, що як німці напали на Польшу, а німецькі літаки бомбардували польські війська, то ледви кілька польських літаків вилетіли їм назустріч, до боротьби. Кружляє ще й така погослолка, що в тому самому часі якесь невідомо особа стигнула всі польські літаки з повітря на землю. Під слідством є теж командант польської тайної розвідки (американці не подають його імені). Виявилось, що багато з його найздібніших агентів були німці, зараз повиставляти

Ті, які гадали, що міліоніві злочинства можливі лише в „капіталістичних“ країнах, дуже помилились би. СССР має своїх Ставських, може менших розмірами ніж французькі, але без порівняння численніших. Хто має сумнів відносно цього, най читає советську пресу, а зокрема „Ізвестія“ з 20. квітня, які писали між іншим: „...Козодуб, Іхницький і Россолов разом з деякими іншими особами зорганізували на фабриках імені „Дзержинського“ та „Правди“ викрадання „гостродіфіційного“ (що дуже бракує) дрого для вироблення цвяхів. Злодії вивозили дріт тигаровими автотами і продавали його державним установам і підприємствам... Такі річі були неможливі, колиб управа фабрики більше вважала на обчислення виробу та збуту та колиб керманіч господарський відділом не трималися проти державних поглядів та не до ручали своїм підлеглим дістати за кождо ціну потрібні для фабрики матеріали та урядження. Злодіям сприяло особливо зле обчислення виробництва. Переводячи доходи з фабрики Дзержинського старший слідчий Дніпропетровської обласної прокуратури, товариш Дудельзак, не міг устійнити навіть приблизно, скільки дрого було вкрадено. Найкращим припущенням для доставця часто буває те, що він може добути все, хоч би зпід землі, що він має значні звязки, які уможливають йому, обходячи за-

кон бічними шляхами добувати все потрібне. Для людини, що мислить нормально, ясно, що такий доставець є звичайний шахрай, але його часто вважається дуже цінним робітником. Методи таких доставців відомі, вони дають хабарі, купуючи крадене, уряджують вимину товарів та докочують інші злочини, які на їх мові зветься „діловими комбінаціями“.

Саме таким великим комбінатором був Рубінович, керманіч постачання у Дніпроенерго, що користав з неомеженого довіря керманіч цієї організації. Він закуповував у Козодуба, Россолова та інших вже засуджених дріт, який вони крали. На жаль таких випадків є більше. Фабрика тютюну і махорки головної Управи тютюнової промислу Народного Комісаріату споживчого промислу УССР закуповувала систематично від 1937 р. цвяхи, потрібні для її виробництва у різних осіб. Майже всі ці торговельні операції були противні закону, бо цвяхи було роблено з дрого краденого чи добутого в подібний спосіб. За готівку, платили спекуляційні ціни, купували крадені цвяхи у Козодуба, Россолова, Рубіновича та інших хижаків також фабрики в Кременчузі, Черкасах, Прилуках, Харкові, Києві, Лубнах та інших містах. Дослідження переведено лише в трьох фабриках виявило, що ріжним агентам було переказано готівкою за куплений дріт і цвяхи понад 1,500,000 рублів. Про те, що фабрики купують дріт і цвяхи в децентралізованій спосіб, посилаючи своїх агентів до різних міст та переказуючи їм поштою сотки тисяч рублів, знали керманіч Головної Української Тютюнової Управи, але мовчали про це...”

В тіж саме статті пишеться, що в Грузії ув'язнено Аміранова, що постачав потрібний матеріал для промислу кольорових металів в подібний спекуляційний спосіб. А в Астрахані ув'язнено аж 60 осіб за крадіж дефіцитних матеріалів в різних галузях промислу. Дивуватися цьому не можна ані трохи. Московський уряд плондрує майно повоєнних націй, а шахраї плодують московський державний скарб. Злодії злодіїв окрадають. До тогож приготування московських імперіалістів до війни сприяє мобілізація злочинства на чужонаціональних землях, які Московщина також може дуже добре втратити.

Від комарів або москитів добре є витирати лице й руки карболовою водою, а на ніч, покрити нею стіну козліжкою.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

(Дальше буде).

Ukrainian Weekly

(Concluded)

SELECT UKRAINIAN STORIES

BAATKIVSCHENA

By IVAN FRANKO

Translated by STEPHEN SHUMEYKO

I called a cab and then turned to her. "Suppose I had not come, suppose I had been a half-hour late, would you have left without me?" "Of course," she answered shortly. I took her hand. It was cold, like ice.

"What's the matter with you? Are you sick?" I asked. She did not reply.

"Kitty! My life!" I exclaimed. "Tell me, perhaps you don't like me? Perhaps you are sorry that I came? Did you want to go alone, without me? If so, then go ahead, and here's the money, too. I won't hinder you in the least."

I laid the money on the table before her. With a gentle movement she pushed it aside, and then smiled—it seemed to me, through tears—and taking my face within her hands drew me close to her and kissed me on the forehead, saying:

"How foolish you are! Can't you understand? I was really beginning to think that you wouldn't come, that your baatkivschena was stronger than your love for me. Of course, if you hadn't come I would have left anyway, but only with one intention."

"What intention?"

"That is my secret."

"Tell me it."

"But why?"

"But why? So that I would know."

"Since you insist so much, then I'll tell you. I had full intention of—throwing myself under the train wheels."

I seized her within my arms, as if someone was about to tear her away from me.

"Kitty, my dear," I cried out. "Why should you want to do that?"

"Because there was nothing else I could do. And therefore remember well that by coming to me today you have saved me from..."

Before she could say any more, I covered her lips with kisses.

That very same evening we took a cab over to the railroad station.

"Where are we going to?" I asked.

"And what's that to you?" she answered somewhat sharply. "We shall go where I please. Now you are mine and shall do with you what I please, until—" "Until what?"

"Until I desert you! Ha-ha-ha! Does that sound terrible to you?"

"No, it doesn't."

"Do you love me, nevertheless?"

"Do."

"Well, then, mind well. For I shall be a hard school for you."

We reached the station just in time to catch an express for Vienna. She bought two second-class tickets, slipped something into the conductor's hand, and when the train started we had the compartment all to ourselves. No sooner had he closed the door than she flung her arms around my neck, exclaiming happily:

"Well, now begins our honeymoon."

We arrived in Vienna the following morning. My mind and emotions were in a turbulent state, but Kitty—she appeared as if nothing unusual had transpired. She called the porter, ordered him in the clearest Viennese dialect to get a cab for us, and soon we were at a hotel. There we took two rooms and there I lived the four happiest days of my whole life. It's really impossible for me to even attempt to describe to you those days. In fact, such things are not even told, and he who hasn't lived through such an experience could never understand any account of it, no matter how able and complete it was; and what is more important, everyone who has lived through such a wonderful experience has done so in his own inimitable way. Kitty showered me with all her charm and beauty, with all the qualities of her good, truly golden heart, and of her unusually fine intellect. Every moment of my stay with her uncovered for me some new facet of her personality. Not even one little cloud, not one misunderstanding, not even one discord marred the perfect picture that those four days left forever within my heart. She seemed to dedicate her entire self wholly to me. And her behavior towards me—it was of such a simple and yet delicate tone that for the first time in my life I realized to what great heights civilization can elevate a person, especially a woman. Reverently my whole being bowed low before this civilization, and I resolved to dedicate myself in its service throughout my whole life, and help disseminate at least those qualities of it that I had been fortunate enough to capture. And often, looking at Kitty and loving her so, I would ask myself, by what right did I, a poor student, dare to revel with such a pearl of the human race?

Yet there were certain riddle-like, secret elements within her personality, certain unseen stirrings, like the powerful pulsations of some hidden forces, that slightly puzzled me. Many times I asked her to enlighten me, to open her heart to me, to share with me that which seemed to trouble and oppress her. But to all my pleadings she would smile gently, fondle my chin, and say:

"Now, now, my little fool. Enough of that!"

And then she would sit down by the piano, strike several chords and begin singing. She sang and played marvelously—never before or ever since have I heard anything more enchanting. One song she seemed par-

ticularly fond of—perhaps she had composed it herself. It ran as follows:

В день мене любить
Сонце в просторі,
Як похолодала
Нічний зорі.
В день мене сонце
Шляє в очі,
Серденьком прагне
Темної ночі.
Як би я мала
Над сонцем сіку,
Яб його вкляла.
В темну могилу.
Яб заміняла
Сонце за свічку,
Всім дні віддала
За одну нічку.

And when the last note of this song would die out from her lips, she would impetuously dart to me, kiss and hug me, murmuring all the while:

"Do you understand now? Understand? Do you now know what I am? Well then, don't ask me any further."

I did not understand, nor did I care to understand after that. But one thing I did realize, however, and that was that such moments of ecstatic happiness as I was going through, could not last very long.

And therefore it was no surprise to me when on the morning of the fifth day I woke up and found Kitty gone, and that when I rang for the Zimmermadchen she informed me that "die gandige Frau ist verreist." It is true that for awhile it seemed to me as if the very sun had gone out of my life, but soon I could not help but ask myself: "Well, what else did you expect? It is to shine only for you? And is it to rise only for you? Be glad that you saw as much of it as you did!"

For awhile I roamed restlessly about the apartment, uncertain as to what to do next. Suddenly my eyes felt drawn to her bureau, and there I perceived a letter with the word "Fidello" on its envelope. It was the romantic name she had given me. Quickly I opened the letter and read it; and I would like you to read it too. Let the letter speak for itself, especially since I know I could never describe my feelings as I felt then when I read its contents. You see, it is in this silver box which I had specially made for it—the only thing of any real value that I have in this house. The letter is my most cherished possession, the only token of remembrance that I have of a woman who flooded my soul with love forever. Read it and judge for yourself.

And he held out before me a small, beautifully wrought silver box which he had taken from a drawer in his table. From it he took out a small letter in an unsealed envelope. Before giving it to me he pressed it to his lips.

"I still can smell the perfume she used then," he said softly. After a slight pause he continued. "You know yourself that I am not superstitious, yet I firmly believe that as long as the perfume of this letter lingers, so long can I be sure that she is still living, so long can I hope that she will return to me."

I opened the letter and saw that it was written in a fine feminine hand. It read as follows:

"My dear Fidello! It is time for us to part. I go, where Fate beckons me. Do not be angry that I leave you without a farewell. Believe me, it is better this way. And do not blame me for taking with me the money you gave me. I take it as a proof of your love. I gave you in return all that I was able to, and I shall always consider myself as your debtor. I have hopes that a time will come when I shall be able to even this debt. I believe that you will make no effort to find me. For that wouldn't do any good. And now, heed my advice. Finish your studies and attain your rightful position in life. And as long as memory of me remains alive within you, write me a few words now and then, to the following address: A. Z. No. 12, Wien VIII, poste restante. Write me how you are, what you are doing, whether you are married—mind you, the last is important—and what is your address. Whether you ever receive a reply from me or not, keep on writing to me. It's very important that you do. And now—goodbye... You are sleeping so peacefully. I kiss your forehead. Your Kitty."

"P. S. I have taken care of our hotel bill. I am also leaving in your valise 100 guildens for your use. That is all that I can. Well, until we meet again!"

"And such is my story," Opanas sighed, when I had finished reading. He took the letter, kissed it gently, folded it and put it into the silver box, which he placed into the drawer.

"So what did you do then?" I asked.

"I did just as she bade me. I made no effort to find her but left Vienna for L'viv and from there to Stanislaw where I finished my course at the Teachers College, and for the last five years I have been here in these mountains, sowing grains of civilization in this forgotten corner of the earth."

"Do you write to her?"

"Once a year. Briefly, without any personal touch, I write about myself, give my address, send her my best regards, and no more."

"Have you ever received an answer?"

"Never. Not even a word."

"And you don't know where she is, and what she is doing?"

"Not in the slightest. And I do not care either. I love the memory of her—and that's enough. It gives me strength and courage in my darkest days. Always I seem to see her white hand as it waves to me, and hear the words: 'Until we meet again!'"

Opanas grew silent, absorbed in his thoughts. The lamp light grew dim. Finally we arose and retired for the night.

The next day after breakfast I set out upon my homeward journey. Opanas, true to his promise, accompanied to the next town, from where I could continue myself without any difficulty. He seemed rather thoughtful, quiet, and recounted to me some of the difficulties he had in bringing enlightenment among his neighbors, and of the struggle he had to wage with the local authorities that looked with disfavor upon his activities. He did not mention even a word about Kitty.

VIII

More than fifteen years passed. Again I lost all contact with Opanas, especially since he had not replied to the two or three letters that I sent him. It was not until the summer of 1904 that I met him again, at a teachers convention of Galicia and Bukovina. He had grown considerably older in appearance, yet he held himself upright, was well built and strong, and his voice had a confident ring to it. The half-frightened look about him and the melancholy tone in his voice of former times, all were gone. It was evident that here was a man who was sure of himself, who knew what he was doing, and could therefore look any man straight in the eye. We greeted each other warmly and arranged to meet after the convention. And that very same evening we met in a restaurant and supped together.

"Well, what is new in your hills?" I asked, when the waiter brought our beers.

"Ho, ho, my hills!" he replied. "They're as much mine as yours. I haven't been near them for a long time. Since the last time we met I have been transferred eight times already."

Our conversation dwelt for a while on these transfers and then on other matters, but it was evident all the while that Opanas was waiting for me to ask some question, which he was ready to answer. Finally, obviously losing his patience, he leaned towards me and in a lowered voice asked:

"Aren't you going to ask about her?"

"Ask about who?"

"Why, Kitty, of course."

"What's there to ask about her? It there anything new?"

"Of course there is. She came back to me. I had a teaching position in K., near Drohobych. One evening a carriage drove up to my house and in it was woman dressed in black, with a veil over her face."

"Hello, Fidello!" she cried out while yet in the carriage. Her voice seemed somewhat broken, but I recognized it immediately. 'You see, I came back to you!'

"I helped her to alight from the carriage. In fact I lifted her off. She was as light as a child. Setting her down on the ground I began kissing her hands."

"Now, now, don't do that," she said. "I came back to you to die."

"And with these words she lifted her veil, disclosing a very pale face with two bright spots on her cheeks. Her lips were white, and her eyes burning. I started to cheer her up, although I felt sick at heart at the sight of her in such a pitiful condition."

"There is no need for that," she said. "I know well enough why I came here. While I had strength and energy, I scattered it throughout the world. While I had beauty, I used it to enchant. While I had health, I squandered it. I lived! And now I come here to you to die. Will you take me? Do not be afraid, I won't be long with you."

"Tears welled in my eyes."

"Ah, I see that you haven't got over your sentimentality yet. Now, now, quiet yourself. You'll soon get tired of me. My illness is such as that Czech who said, 'Don't be afraid, Mary. I shall cut you very, very slowly—I have purposely carried this illness with me for over three years, so that I wouldn't cause you too much trouble when I finally did return to you. My, but it's beautiful here. I shall have to look around and find a suitable final resting place for myself.'"

"She spoke quite vivaciously, although after each sentence she had to pause a second and breathe deeply. I could hear a slight rattling sound in her chest. Every word she uttered and every rattle in her chest was like a knife thrust in my heart."

"She stayed at my place for eight months—the very end she refused to act like the invalid that she was, but always remained gay and cheerful, although she could barely whisper. To all my urgings that she marry me, her answer was always a decided 'No!'" In order to do that she would have had to produce her birth certificate, which she had burned long ago, and disclose her real name, and this she would not do. I named her Halya, and she grew quite fond of that name. Who she was and whence she came from, was a secret she carried to her grave. In the peaceful village cemetery beneath an ancient linden tree I buried her, just as she had wished, in a plain wooden coffin, dressed in the outfit she had made herself especially for her funeral. She bade me not to put even a small monument on her grave. 'Life gave me everything it could give, let death then take everything it can take,' she explained.

"She certainly was a strange woman," continued Opanas after a pause. "Looking at her from one side, she was nothing but—a lost soul. In fact, she herself admitted as much. But what power she had! One glance from her, one motion, even an unintentional one, one careless word, and she could push a man to his destruction or lift him to great heights!"

"Not every man, Opanas," I added. "How many there were before you, upon whom she lavished all her beauty, all her wonderful attention, all the qualities of her brilliant mind, and yet she did not stir them a bit. It was like casting pearls before swine, something for them to trample upon. A man who gained something from her had to have some unusual qualities within himself too, he had to have within his soul a—baatkivschena."

The End.

БРІДЖПОРТ, ПА.

Громада буде заступлена.

Дня 3. травня відбулися наради Бр. св. Петра і Павла, від. 383 У. Н. Союзу, в справі висилки делегата на Конгрес Американських Українців. Виявилось, що сам відділ не годен вислати делегата, бо коштів завеликі. Тоді членки Тов. ім. Лесі Українки, від. С.А., заявили, що годяться покрити частину коштів, а делегатом на Конгрес вибрано тром. Луку Сарабуна.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РОЧЕСТЕР, Н. Я. Місячні збори Бр. св. Йосафата, від. 217, відбулися в суботу, 21. травня, в годині 7.30 ввечір, в галі парохіальній. Об'єктом кожного члена місцевого і позамісцевого є явитись на зборах, бо є важні справи до вирішення. На цих зборах члени, котрі приймуть, отримають дивиденду з У. Н. Союзу. Довгочасні члени визнаються, щоб старались і виривали свої заборгованості, бо будуть суспендовані. Ви, шановні члени, старайтесь і придбуйте нових членів до Бр. ім. У. Н. Союзу, за що отримаєте нагороду. М. Рудий, предс.; П. Паснак, кас.; А. Іванів, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбулися в суботу, 19. травня, в годині 8. ввечір. Члени за дивиденду будуть роздані на цих зборах. Усі справи будуть покладені на секретаря Бр. від. 6. попом. Є багато важних справ до вирішення, тому привабливість усіх членів обов'язкова. — Уряд.

МАГАНОВ СІТИ, ПА. Мітинг Тов. Запорозька Січ, від. 305, відбувся в суботу, 19. травня, в 10. годині раню, в церковній галі, де все. Повинністю є кожного члена прийти і взяти собі дивиденд-чек. Буде справа до подорожжів і ухвала на конгрес, щоб причинитися фінансово з відділової каси. — М. Гентош, секр.

КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТУРУ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Роджер В. Бебсон, котрого Прогібіційна Партія йменує своїм кандидатом на уряд президента Злучених Держав. Він живе постійно в Бебсон Парку, Масачусетс.

АСТОРІЯ, Н. Я.

"Лисанька".

Громадяни Микола і Катерина Білики переслали через Об'єднання від себе \$5 як "лisanьку" для українських збігців.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

БОЙОВА ЛІНІЯ.

Чорна лінія показує німецьку лінію в передодні найбільшої битви людської історії, що тепер розіграється в Голандії, Бельгії й Франції.

ДЕЛЕГАТИ І ГОСТІ!

З усіх вагнів українських громад Пенсильванська Залізниця забере вас до Вашингтону на Всеукраїнський Конгрес, що відбувається 24. ТРАВНЯ 1940 Р.

ВКУПІ НАША СИЛА — НЕ ОМИНІТЬ ЦЬОГО КОНГРЕСУ!

Ваша подорож до столиці Америки може бути вигідна і дуже приємна невеличким коштом, коли поїдете потягом залізничної Пенсильванії. Ось погляньте на ціну їзди до Вашингтону і назад:

До Вашингтону, Д. К.	Узичайним вагоні Там і назад	Нижче ліжко там і назад	У Пулмані в одну сторону
Шікаго	\$23.15	\$42.45	\$5.80
Дітройт	18.00	33.70	4.50
Клівленд	13.55	25.00	3.15
Пітсбург	10.80	17.50	2.65
Нью-Йорк	8.10	13.10	1.35
Нюарк	7.75	12.60	1.35
Філадельфія	5.10	7.95	0.80

Всі вище назначені ціни є в оба боки (там і назад) на час 60 днів, крім Пулману, нижчих ліжок і цін за місяць, що є тільки в один бік.

Значно нижчі ціни можна дістати для партій з 25 або більше осіб, котрі їдуть звичайним вагоном (крім рутин Нью-Йорк—Вашингтон). Питайте найбільшого агента Пенсильванської Залізничної про подорожні ціни для партій і про віддаючі потяги. Маєте ще час. Збирайте свою партію заздалегідь і їдьте зі своїм українським товариством залізницею Пенсильванії.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

КОВТЄВИЛ, ПА.

Вибір делегата на Конгрес.

Дня 5 травня ц. р. ковтєвильська громада зійшлася по богослуженню до церковної галі і під головуванням о. І. Врублевського, відбула свої наради в справі українського конгресу та вибору делегата. Голова нарад зясував привабливий ціль зборів і по вичерпній дискусії вибрано делегатом на конгрес о. І. Врублевського.

ІОНГСТАВН, О.

Вибір делегатів.

В нашій громаді всі наші товариства, організації, клуби, братства, сестрицтва згуртувалися в одну сильну організацію і вибрали разом 10 делегатів на український конгрес у Вашингтоні. Горожанський Клуб вибрав аж двох делегатів. Разом з Іонгставну вибирається на конгрес 14 делегатів. Чотири з них з Вест Сайду. Їдуть такі особи: Іван Павловський і Микола Волинчак з Горожанського Клубу, Михайло Іванчак від Політичного Клубу, Михайло Стахура від від. 218 УНС і Ситизен Клубу, Степан Мош від Злучених Організацій, пані Марія Пері від Союзу Українок, панна Катерина Яростовська від молодих націоналістів, Ляля Сухий від відділу 230 УНС, Миколай Набережний і Іван Добровський від хору Боян, Теодор Фецик від від. 45 УРС.

Один з делегатів.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ГВІЛІНГ, В. ВА.

Вибрано делегата.

Заходом укр. кат. парохії, братства, св. Миколая, відділу 56 УНС, від. 212 УНС, від. 101 УНП, від. 99 Провидія, від. 33 ОДВУ, від. 26 УЗХ, клубу української молоді, відбулись збори, та вибрано делегата на український конгрес — Михайла Медвідя, заступником Василя Когута — а також ухвалено фінансову підмогу на ту ціль. Зборами провів п. М. Дуткевич.

М. М.

As a Ukrainian, I am appealing to all Ukrainians to join and help ELECT A FINE PUBLIC SERVANT.

HAROLD G. HOFFMAN
AS GOVERNOR OF NEW JERSEY.

It is our duty as citizens to go to the polling places,

TUESDAY, MAY 21,

ask for a REPUBLICAN ballot and vote for OUR LEADER, FRIEND,

HAROLD G. HOFFMAN

A vote for HAROLD G. HOFFMAN is a vote for Ukrainian political recognition.

Rev. Dr. V. KLODNYCKY.

Paid for by Ukrainian Guidance Bureau.

ФУТРА

МИХАЙЛА ТУРАНЬСЬКОГО

ВИРОБЛЕНІ У ВЛАСНІЙ ФАБРИЦІ

СПЕЦІАЛЬНА ЦІНА

26 ФУТРИНИХ КОВТІВ

ПО

\$195

ОКРІМ ТОГО:

52 ковтів по	\$245
18 " "	\$295
23 " "	\$345
51 " "	\$395
23 " "	\$445
30 " "	\$495
6 " "	\$545
6 " "	\$595

HAMMER BRAND
Soft-drape
PERSIAN LAMB

Captured in one glamorous fur

★ SUPPLE SOFTNESS
★ ENDURING BEAUTY
★ BRILLIANT LUSTRE

PERSIAN LAMB COATS

НЕЗВИЧАЙНА НАГОДА

набути прекрасне, модне і цінне ФУТРО З ПЕРСЬКИХ БАРАНКІВ

Незвичайна нагода через те, що в добрий час, поки ще ціни пішли вгору, ми встигли закупити великий запас ІМПОРТОВАНИХ І ДІБРАНИХ ШКІРОК — Кожна шкірка вироблена і фарбована славною системою Гаммер бранда.

Маємо ВСІ ВІДМІНИ БАРАНКОВИХ КУЧЕРІВ. На кожний кошт шкірки дібрані і „мечовані“ спеціалістами, щоб не було різниці ні на волос, ні на „кірлі“.

Таким чином даємо до вибору купуючим 235 ФУТЕР І 9 РІЗНИХ ЦІН. Самі виберете собі вязку шкірок на своє футро, виберете один з модних фасонів на 1941-ий рік, дозволите нам взяти Вашу міру, вискажете свої бажання і будете мати

PERSIAN LAMB COAT, CUSTOM-CUT AND CUSTOM-TAILORED TO YOUR ORDER

за спеціальну ціну, значно нижчу, ніж буде в головний сезон. Але не відкладати!

Є СІМ ДОБРИХ ПРИЧИН, чому футро краще замовити або купити ЗАРАЗ ТЕПЕР:

1. Цей запас імпортованих шкірок ми придбали, коли ще ціни були нижчі, як і тепер, і купуючи зараз, користуєтеся ще з тих цін, які ми платили. Певна річ, що через теперішні відносини в Європі перські баранки та інші імпортовані шкірки ще значно подорожжать.
2. Такого великого вибору шкірок, як маєте в нас тепер, в осінній сезоні не буде вже ніде. Хто хоче добре вибрати, мусить вибрати завчасу.
3. Паризькі і тутешні дизайнери виробили вже всі прекрасні стилі футер на 1941-ий рік. Побачите їх в нас на виставі. Можете вибрати стиль, який Вам подобається, і коли бажаєте, можете прилаштувати свої власні зміни, щоб Ваше футро не лиш було стильне і модне, а й мало свій власний характер, не такий, як всі.
4. Тепер весною в нашій роботі не така поспішна робота, як буде в головний сезон. Через те наші фахівці можуть присвятити більше уваги Вашому футру і Вашим спеціальним бажанням. Мають більше часу, щоб доглянути за кожною річкою і готові приміряти на Вас Ваш кошт аж поки самі не скажете: „ідеальний“.
5. Коли волите купити футро вже готове, маємо для Вас до вибору всі нові й модні моделі.
6. Можете заплатити зараз, або, коли Вам вигідніше, зложити невеликий задаток (десять процентів ціни) і решту сплачувати місячними ратами до того часу, коли вже буде пора футро відібрати і носити.
7. Раді і безплатно переховаємо Ваше футро до осені в спеціальній холодній волті, де воно буде забезпечене від гаряча, мовлі і всякої шкоди.

КОРИСТАЙТЕСЯ З НАГОДИ! Просимо коли-небудь зайти, подивитися і переконатися. Для вигоди тих, хто не може прийти в день нашої роботи і вистави футер відкриті КОЖНОГО ЧЕТВЕРГА ДО ДЕВ'ЯТОЇ ГОДИНИ ВЕЧЕРОМ; В СУБОТУ ДО П'ЯТОЇ. В усі інші дні до шостої.

MICHAEL TURANKSY

Manufacturing Furrier

bet. 29 & 30 Sts.
16th Floor

350 SEVENTH AVENUE,
New York, N. Y.

Telephone:

Lackawanna 4-0973

Hours: Daily from 9 to 6, Thursday until 9 P. M. Saturday until 5 P. M.

ТАРЗАН, ч. 5. Малпичий зов.

AT THE VERY SPOT WHERE TARZAN HAD BEEN STRUCK DOWN, JANE DISCOVERED SOME TATTERED GARMENTS — RELICS OF A RECENT FIGHT

Якраз на тім місці, де перед хвилиною повалено Тарзана на землю, Джейн знайшла залишки одягу — знаки недавнього бою.

WAS THIS WHERE TARZAN'S DISTRESS CRY HAD BEEN UTTERED? WAS IT HERE HE HAD FOUGHT — AND DIED?

Невже звідси Тарзан, знайшовшись у небезпеці, кликав поміч? Невже це він був, що боровся на тім місці — і загинув?

NO! THERE IT WAS AGAIN — THAT SHRILL APE-CALL — THIS TIME FROM ANOTHER DIRECTION. SHE TURNED TO FOLLOW IT.

Ні, він не загинув. Ось знов чути його малпичий зов. Цей раз з іншого боку. Джейн скоро пустилась в сторону, звідки доходив голос.

--- BUT AT THAT MOMENT, TARZAN WAS A LIMP, SENSELESS FIGURE IN THE HANDS OF HIS MYSTERIOUS CAPTORS, UNABLE TO UTTER A SOUND!

Проте в той сам час Тарзан уявляв собою без життя і чуття фігуру, що знаходилась в руках ехоплювачів. Він не здужав видати з себе голосу.

АДВОКАТ
В. КУЗЬМА
241 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
Телефон: Bigelow 3-7303

Д-р ВОЛОД. ГАШИЦЬ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ
І АКУШЕР
690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel.: Essex 3-5066
Урядові години: Від 1 до 3 поночі;
від 6 до 8 вечір.
В'їздні згідно з умовою.

Д-р С. ЧЕРНОВ
● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
● Аналіз крові для подружжого свідства.
● Гемороїди й жилаки лікуються без операції.
223 SECOND AVE., cor. 14th ST.,
NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісові години: 10—8; неділя 11—2
Жінка-доктор до обідньої.
X & Флюороскоп. — Екзамінація \$2.00

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
Урядові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8
вечір. Н неділі згідно з умовою.
718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.
(near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

DR. M. SMITH
MOVED TO
353 EAST 19th STREET
between 1st & 2nd Avenues
NEW YORK CITY
Tel. STuyvesant 9-1679
Hours: 12—2; 6—8.

ПОПРОБУЙТЕ ЧИСТІ
ПРИРОДНІ ЛІКИ
ЧАЙ „ЛЕСКО“:
Ч. 1.—ГРУДНИЙ ЧАЙ—для тих,
що терплять на кашель і
продихові подразнення ви-
східок простуди.
Ціна \$1 за пакет.
Ч. 2.—ШЛУНКОВИЙ ЧАЙ—для
тих, що терплять на шлу-
нок і кишкові недомогання:
газ і згагу, спричинену над-
міром кавсу в шлунок й
часове затвердження.
Ціна \$1 за пакет.
Ч. 3.—ДІОРЕТИЧНИЙ ЧАЙ—
для тих, що терплять від
запору сечі, принагідного
подразнення міхура й сече-
вого проводу, та болі кри-
жів від простуди.
Ціна \$1.75 за пакет.
Посилайте свої замовлення до:
Mrs. GRETA LESKOVAR,
507 E. 73 St., New York, N. Y.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

BATES & ANDERSON
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
HUDSON, N. Y. ТЕЛЕФОН: 172
Католицький асистент

ОДИНОКА ПРИЧИНА
Коли нас кличуть у ночі з дому, від-
даленого багато миль від тутешньої мі-
сцевості, ми відповідаємо швидко й у-
спішно — та за невелику винагороду.
Це мабуть є одинокою причиною, чо-
му ми маємо в цілій околиці так багато
приятелів, котрі зовсім природно жада-
ють наших услуг, як тільки зайде по-
треба.
STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

Троїська парохія пошукує квалі-
фікованого ДЯКОВЧИТЕЛЯ, котрий
вповні відповідав би правилам св.
Церкви і парохіальним вимогам, сти-
сло зв'язаними з дяковчеським
літанням. Посада до об'їзду від 1-
червня. Згодошення слати: 114-
СВ. ОЦІЯ НИКОЛАЯ УКРАЇНСЬКА
ЦЕРКВА,
327 Друга Вулиця, Трой, Нью Йорк.

ДОМИ НА
ПРОДАЖ

\$35,000
коштує 20-фамільний дім мурований
лім у Бронкс, Н. Я., з усіма уліпшен-
нями. Рент \$7.032.
РЕСТАВРАНТ у Нью Йорку. Лікер
Лайсенс. Тижневий оборот около 400
дол. Ціна лише \$2,500.
За інформаціями звертайтеся до:
S. KOWBASNIUK,
277 E. 10th St., New York, N. Y.

ФАРМИ
НА
ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ ФАРМА, 110 акрів,
лім на 5 кімнат, один малий курник,
1 великий і возівня. Ціна \$3,500. Го-
тівка \$1,700. — ФАРМА, 10 акрів, лім
на 6 кімнат, 8-тишних будиноків. Ціна
\$4,500, половина готівкою. — Маю
інші реальності на продаж, як га-
родні стайні, „бір гарденс“ і т. д.
LOUIS VOSNE,
RINGOES, N. J.

КОЛИ ВАШЕ РАДІО пошукує, ми
ОГЛЯНЕМО
безплатно. Направляємо від долара
вгору. Направа гарантована.
BRODSKY,
22 COMFORT PL., CLIFTON, N. J.
Tel.: PA. 3-0504.

БОЛІНІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, на-
брякли жила, болісні ноги, флебі-
тис (запалення жила), напухлі або
болісні коліна чи істочки і ре-
вматичні ноги успішно лікуємо
новими європейськими методами без
операції.
Офісові години: щоденно від 1
до 6 вечір, в понеділки і четвер-
ги від 1 до 8:30 вечір. Нема уря-
дкових годин у неділі.

Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛАДЕЛФІО
І ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

SAMUEL P. KANAI
Український
ПОГРЕБНИК
Цілий
похорон
навіль за
\$150
433 State St.,
PERTH AMBOY, N.J.
Phone: P. A. 4-4646

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць як далеко поза
Ньюарком. Вразі потреби теле-
фонуйте до нас. Обслуга шира
і чешна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамі по ціні так
низькій як \$150.
Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В БРОНКС, БРООКЛІН, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Malross 5-6577

— Як я вийшла би замуж,
то хіба за такого сміливого,
як той Погорілець, що то ки-
нувся у воду, щоб рятувати
свою жінку.
— Я був при цьому, як він
рятував її. Мусиш знати, що
його жінка мала на собі тоді
всі свої дорожності: бри-
лянтові ковтки в ушах, доро-
гий золотий ланцюх на шні і
багато коштовних перстнів
на руках!